

Shakespearov prírodný svet: púpavy

Golden Lads in Fear No More the Heat of the Sun

Cieľ: Shakespearove metafory ožívajú vďaka porozumeniu rastlín

V 4. dejstve, 2. výstupe, Shakespearovej hry Cymbeline, je pohrebná pieseň spievaná dvoma kráľovými synmi, v ktorých sa púpavy označujú ako Golden Lads. Táto pieseň sa často prednáša alebo číta na pohreboch, pretože pôsobí utešujúco:

*Už sa neboj letnej spary,
ani mrazov krutej zimy.
Svet ťa nebude viac kváriť,
iba zrátaj svoje príjmy.
Popolom sme – mladí, starí -,
vymetú nás kominári. (Shakespeare, 2016)¹*

*Aký obraz vás napadne, keď „Popolom sme – mladí,
starí -,“*

V básni Johna Keata, stál som na špičkách na malom kopci, „prach“ púpav (alebo hodiny - hlavičky so semenami) sú opísané ako „páperie“ - najjemnejšie z kačacích pierok:

*„... Jemné šuchotanie dievčenských šiat
Rozdúchavanie páperie z púpav“*

Aktivita

- Shakespearove riadky sú písané jambickým pentametrom alebo 10 slabikami. Pokúste sa ich predniesť vo forme „rapu“, všimnite si, že alternatívne riadky sa rýmujú pre 4 riadky a posledné 2 rýmy navzájom.
- Vyriešte, ktoré písmená Shakespeare vynechal a nahradil ich apostrofmi; použite logiku! Prečo to urobil?
- Pozrite tiež hravé učebné materiály pre učenie sa gramotnosti - jambický pentameter

Kritériá úspešnosti

- ✓ Viem opísať vlastnosti rastlín, ktoré Shakespeare, ďalší básnici a autori použili
- ✓ Viem použiť rastlinné metafory aj pri svojom vlastnom písaní.

¹ preložil Jozef Kot

² preložil Ľubomír Feldek

Ruža šíповá alebo ruža hrdzavá

Oberon popisuje kút, kde spí Titania

Cieľ: Shakespearove metafory ožívajú vďaka porozumeniu rastlín: pomocou pamäťovej vizualizácie a dramatického spojenia

Prejdite si Oberonov prejav z dejstva 2, 1. výstup, v diele Sen noci svätajánskej. Uvedte zoznam všetkých kvetov, ktoré pomenuje, keď povie Pukovi, kde nájsť Titaniu. Zozbierajte alebo nakreslite obrázky rastlín a umiestnite ich v uvedenom poradí:

*Viem, kde je tu kút,
čo materinou dúškou krásne vonia,
fialky sa tam k prvosienkam klonia, a čajové a divé ruže k
nim –
zimozeleň im nesie baldachýn.
Tam z leskej kože vždy sa lienia hady –
a víly sa ňou prikrývajú rady.
Tam Titania, uhojdaná sladkou
túžbou a tancom, vždy si zdriemne krátko. (Shakespeare,
Sen svätajánskej noci, 2005)²*

Aktivita

- S obrázkami rozloženými pred nimi by sa žiaci mali pokúsiť naučiť sa prejav. Pamätajte, že riadky majú zvyčajne 10 slabík (sú všetky, v tomto prejave?). A v tomto prípade sa riadky rýmujú vo dvojiciach, známe ako dvojveršie. Uvidíte, o koľko je ľahšie naučiť sa prejav, keď používate kvety ako pamäťové pomôcky.
- Vyhľadajte online alebo navštívte webovú stránku Royal Shakespeare Company, kde sa dozviete viac o tejto hre.
- Napiš dizajnový návrh ku kostýmu Titanie, pozrite sa na pohyb, kvety, farby, textúry - to všetko je uvedené v ukážke. Vytvorte nákras nápadov.
- Pozrite tiež hravé učebné materiály o kreatívnom umení - divadelné masky a kostýmy

Kritériá úspešnosti

- ✓ Viem si zapamätať verš pomocou vizualizácie rastlín.
- ✓ Viem použiť rastliny ako inšpiráciu pre kreativitu v kostýme.